

Komise pro spravedlivé důchody
-
Náročné profese

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Odbor sociálního pojištění

24. května 2019

Odůvodnění potřeby právní úpravy

- **Výkon některých, zejména fyzicky náročných a zdraví ohrožujících činností, může mít za následek opotřebení organismu bez schopnosti rekvalifikace.**
- **Problematika náročných profesí nabývá na důležitosti s růstem důchodového věku.**
- **Osoby s nižším vzděláním mají kratší očekávanou střední délku dožití, než osoby s vyšším vzděláním (OECD Health at a Glance 2018).**

Legislativa k náročným profesím v ČR

- **Od 1. 1. 1993 bylo zákonem č. 235/1992 Sb., zrušeno rozdělení zaměstnání do pracovních kategorií jako součást ekonomické transformace**
- **Zohledněny zůstaly jen „částečné“ nároky vzniklé do 31. 12. 1992**
- **Jediná výjimka - vytvoření zvláštních podmínek pro tzv. hlubinné horníky se stálým pracovištěm pod zemí.**

Vymezení okruhu osob

- a) Existující kategorizace prací v riziku podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (cca 400 tis. osob)
- b) Zúžení kategorizace - výběr pouze těch faktorů, jejichž působením dochází k nejvýraznějšímu opotřebením organismu
- c) Na základě kolektivního vyjednávání mezi zaměstnanci a zaměstnavateli

Fáze placení pojistného (1)

- Financování zvláštním odvodem stanoveným jako % ze mzdy nebo jako fixní částka s nastavením valorizačního mechanismu
- Výše příspěvku diferencovaná podle stupně rizika - (2R, 3, 4)
- Odvod hrazen zaměstnavatelem
- Povinné přispívání zaměstnavatelem při splnění podmínek ze strany zaměstnance

Fáze placení pojistného (2)

Princip vytváření osobních nároků

- a) fondový systém s akumulací úspor
- b) Průběžný NDC systém oddělený od I. pilíře

Účast zaměstnance

- a) Dobrovolná na základě smlouvy (zaměstnanec)
- b) Povinná na základě přihlášky (zaměstnavatel)

Vždy kontrola placení příspěvků státem

Institucionální zabezpečení

- a) Nové oddělené fondy ve správě Penzijních společností
- b) Fondy ve správě nových institucí zaměstnaneckého připojištění
- c) Průběžný, od státního důchodového pojištění oddělený, NDC systém ve správě ČSSZ

Důvody potřeby nového systému

- Univerzální I. pilíř nemůže reagovat na individualizované dopady při zatížení rizikovými faktory.
- Ministerstvo zdravotnictví nesleduje zatížení na individuální bázi v centrálních evidencích.
- Potřebné vybudování nové evidence, která bude zatížení rizikovými faktory průběžně sledovat.

Principy - výplata dávky

- Cílem je poskytnout na období před důchodovým věkem dávku ve výši cca 50 % předchozího příjmu
- Dávka odvozena od sumy zaplacených příspěvků (100 % zásluhovost)
- Dávka vyplácena měsíčně
- Sociální ochrana poživatelů jako u tzv. předdůchodu (platba ZP státem; vyloučená doba; pobírání dávky není dobou důchodového pojištění)
- Nebude možná kombinace dávky s důchodem

Délka dřívějšího odchodu (měsíce) podle výši příspěvku (% mzdy) a doby placení (roky)

		Doba placení																																							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Sazba	1%	0	0	0	0	1	1	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4	5	5	5	5	6	6	6	6	6	7	7	7	7	8	8	8	8	9	9	9
	2%	0	0	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10	11	11	12	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19
	3%	0	1	2	2	3	4	5	5	6	7	7	8	9	10	10	11	12	12	13	14	15	15	16	17	18	18	19	20	20	21	22	23	23	24	25	25	26	27	28	28
	4%	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
	5%	1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13	14	15	16	18	19	20	21	22	24	25	26	27	28	30	31	32	33	34	36	37	38	39	40	42	43	44	45	46	48
	6%	1	2	4	5	7	8	10	11	12	14	15	17	18	20	21	23	24	25	27	28	30	31	33	34	36	37	38	40	41	43	44	46	47	48	50	51	53	54	56	57
	7%	1	3	5	6	8	10	11	13	15	16	18	20	21	23	25	26	28	30	31	33	35	36	38	40	42	43	45	47	48	50	52	53	55	57	58	60	62	63	65	67
	8%	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	49	51	53	55	57	59	61	63	65	67	69	71	72	74	76

*Dávka ve výši 50 % předchozího příjmu

Zásadní rozhodnutí před přípravou legislativy

- 1. Vymezení okruhu osob v náročných profesích**
- 2. Institucionální zabezpečení**
- 3. Dobrovolná či povinná účast zaměstnance**

A P E N D I X

Počet zaměstnanců ohrožených riziky na úrovni kategorie 2R, 3 a 4

Riziko	Samostatně		V kombinaci s dalším rizikem								CELKEM	
			1		2		3		4 +			
	Počet expon. osob	Podíl expon. osob	Počet expon. osob	Podíl expon. osob	Počet expon. osob	Podíl expon. osob	Počet expon. osob	Podíl expon. osob	Počet expon. osob	Podíl expon. osob	Počet expon. osob	Podíl expon. osob
Hluk	173 149	44,0%	67 043	17,0%	18 332	4,7%	4 901	1,2%	7 752	2,0%	271 177	68,9%
Lokální svalová zátěž	42 599	10,8%	16 972	4,3%	6 899	1,8%	3 192	0,8%	7 601	1,9%	77 263	19,6%
Celková fyzická zátěž	19 984	5,1%	8 916	2,3%	4 103	1,0%	2 239	0,6%	5 006	1,3%	40 248	10,2%
Prach	15 129	3,8%	27 932	7,1%	11 294	2,9%	3 223	0,8%	6 946	1,8%	64 524	16,4%
Pracovní poloha	11 461	2,9%	11 339	2,9%	3 741	1,0%	2 319	0,6%	5 510	1,4%	34 370	8,7%
Vibrace přenášené na ruce	6 426	1,6%	30 674	7,8%	13 561	3,4%	3 484	0,9%	7 577	1,9%	61 722	15,7%
Zátěž teplem	4 659	1,2%	5 459	1,4%	2 065	0,5%	452	0,1%	619	0,2%	13 254	3,4%
Vibrace přenášené na celé tělo	2 357	0,6%	1 649	0,4%	791	0,2%	30	0,0%	0	0,0%	4 827	1,2%
CELKEM	275 764	70,0%	84 992	21,6%	20 262	5,1%	4 960	1,3%	7 783	2,0%	393 761	100,0%

Délka dřívějšího odchodu (měsíce) podle výši příspěvku (% mzdy) a doby placení (roky)

		Doba placení																																								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
Sazba	1%	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	6	6	6	
	2%	0	0	0	1	1	1	2	2	2	3	3	3	4	4	4	5	5	5	6	6	6	7	7	7	8	8	8	8	9	9	9	10	10	10	10	11	11	11	12	12	12
	3%	0	0	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10	11	11	12	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	16	17	17	18	18	19
	4%	0	1	1	2	3	3	4	5	5	6	7	7	8	8	9	10	10	11	12	12	13	14	14	15	16	16	17	17	18	19	19	20	21	21	22	23	23	24	24	25	
	5%	0	1	2	3	4	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	28	29	30	31	32	
	6%	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	
	7%	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	14	15	16	17	19	20	21	22	23	24	25	26	28	29	30	31	32	33	34	35	36	38	39	40	41	42	43	44	
	8%	1	2	3	5	6	7	8	10	11	12	14	15	16	17	19	20	21	23	24	25	26	28	29	30	32	33	34	35	37	38	39	40	42	43	44	46	47	48	49	51	

*Dávka ve výši 75 % předchozího příjmu

Délka dřívějšího odchodu (měsíce) podle výši příspěvku (% mzdy) a doby placení (roky)

		Doba placení																																							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Sazba	1%	0	0	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10	11	11	12	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19
	2%	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
	3%	1	2	4	5	7	8	10	11	12	14	15	17	18	20	21	23	24	25	27	28	30	31	33	34	36	37	38	40	41	43	44	46	47	48	50	51	53	54	56	57
	4%	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	49	51	53	55	57	59	61	63	65	67	69	71	72	74	76
	5%	2	4	7	9	12	14	16	19	21	24	26	28	31	33	36	38	40	43	45	48	50	52	55	57	60	62	64	67	69	72	74	76	79	81	84	86	88	91	93	96
	6%	2	5	8	11	14	17	20	23	25	28	31	34	37	40	43	46	48	51	54	57	60	63	66	69	72	74	77	80	83	86	89	92	95	97	100	103	106	109	112	115
	7%	3	6	10	13	16	20	23	26	30	33	36	40	43	47	50	53	57	60	63	67	70	73	77	80	84	87	90	94	97	100	104	107	110	114	117	120	124	127	131	134
	8%	3	7	11	15	19	23	26	30	34	38	42	46	49	53	57	61	65	69	72	76	80	84	88	92	96	99	103	107	111	115	119	122	126	130	134	138	142	145	149	153

***Dávka ve výši 25 % předchozího příjmu**